

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quoquis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. VII. Confirmantur dicta, Christus sub clausulam cantans proponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

diuersus post diurnas sanè morborum & mortis in se consumelias, cùm ultimam demum à morte plagam expectaret, jam prope in labris stante animâ, tamen vocis & spiritus collegit, ut cum iis, quos sibi præsentes habebat, Psalmos Davidicos concineret: quo in concerto subito manum attollens, Silete, inquit, si lete: an non aliam è celo symphoniam audiuis? Simil ipse vocem continuit, & fixos oculos celo attendens, inter mirandam hanc tam suam & adstantium, quād Celitum harmoniam, naturæ concepsit felici somno.

En tibi mendicum quidem, sed Angelis & Christo familiarem, sub ipsum vitæ finei & cantantem & ex pirantem.

Recentius est, quod D. Antoninus Florentinus Presul de Antonio Paduano commemorat. Hic, cùm ei se Christus sub mortem visendum præbaisset, tantum repente solatis inundavit, ut quidquid vocis in fagine jam corpore reliquum latebat, expromeret. Ita, quā vocis & animi contentione potuit, hymnum illum cantare *Exsus* est: *O gloria Domina, exulta super sydera*, quo in cantu ad meliorem illam celi musicam transivit.

S. VII. Confirmantur dicta; Christus sub cena clausulam cantans proponitur.

A Vdisne igitur, proximè ante suas exequias viros Deo conjunctissimos hilariter cantasse, & id Dei Filio concessum negabis, qui difficillimum illud velle mori, eo potissimum ultimo vespere docere nos voluit? Nec inreter habuit discipulos. Reperti sunt invictorum Martyrum complures, qui cùm ducerentur, cùm flagellarentur, cùm afflarentur, cùm membrorū dispergentur, inter ungulas & pectines ferreos, inter catastas & flammas medi, riderent tam, plauderent, & Carmen triphale canerent. Ut taceam alios omnes, Eustratus heros inter Christianos invictissimus, quod Metaphraste disco, post plurima eaque exquisissima cruciamenta testamentum condidit, eaque facultatum suarum pars maxima cederet egenis, pars sororibus, pars terra Martyrum administris. Hoc factō, è manu Scabieni Præfulis sanctissimum Eucharistie ferculum accepit. Posterā luce Agricola judex decretoriæ sententia fulmen in eum jacit, & vivum flammis comburenti rogo addicit. Cumque Eustratus ardentī pyre propinquus jam graderetur, hilari vultu cantionem oris est, eaque fuit constatia, ut sic cantans afflantes flammam vortices subiret, nec fermè prius canere desinere, quād vivere.

Tuo hæc exemplo, Christe, tuī athleta fecerunt, tuo hæc potuerunt sublidio. Dicem suum Christum, post decantatum hymnum, ad vincula & mortem progressum esse sciebant; quo circa & ipsi plus quam Spartanā nobilitate ad ignes, ad bestias, ad cruces, læti & cantantes profiserunt: & ut Pythagorei ad lyram in sonnum, ita ipsi ad modulatum in mortem obdormierunt. Quin imò & barbara gentes hoc etiam posse conata sunt. E Curtius 1.7. Sogdianorum captiuis, Curtius id refert, triginta nobilissimi ad Alexandrum Macedonem perduēti, ut per interpretem cognoverunt, jussu Regis ad supplicium se trahi, carmen letantum modo canere, tripudiansque & corporis motu gaudium animi ostentare ceperunt. Admiratus Rex tantā magnitudine animi oppeteret mortem, revocari eos jubet, cauſam tam effusa lætitiae, cùm supplicium ante oculos haberent, requirens. Illi, si ab alio necarentur, tristes morituros respondent, nunc tanti Regis jussu cadere honestam sibi mortem videri, quam & carminibus sui moris, lætitiaeque celebrarent. Ita vel barbari amore virtutis supplicium plausu exceperunt. At Servatoris exemplum fortius emulati sunt Christiani heroës, cùm dux eorum etiam turpissimam mortem psallendo sit aggressus. Videte ergo mihi cele-

A stem hunc ducem Christum, milites suos ad certamen farrago classico animanrem. Videte mihi, obscurio, mansuetissimum Davidem, ferocius Saulis furias cithara tranquillantem. Attende candidissimum cygnum, flebilibus numeris morti sua præudentem. Considerate verum hunc Orpheum non silvas aut saxa, sed crucis, flagella, spinas suis fidibus ad se trahentem. Aspiciete amantisissimum patrem inter duodecim filios manus celo attollentem, remotisque mentis gratias agentem. Cenite verum Episcopum inter suos Clericos aeterno Patri laudes concinentem. Intueamini optimum Magistrum suis discipulis modulos præcuntem atque præmonstrantem. Considerate, quælo, & videite, ut verus Pythagoras ad nocturnam musicam pæne in mortem obdormiat. Ecce, ut vigilantissimus pastor inter paucas oviulas, dum fœs ululant lupi, piæ se modulatione solletur. Tacete jam mihi deinceps Sirenes omnes, & omnes Orphei; Amphionas nullos aut Arionas, sed nec ullos jain Orlando exaudio. Meum ego Christum hymnifero vultu epulas suas coronantem, præ omni mellitissimā harmoniā delectabiliorē attendam. Tametsi non tantum ille jucunditatē auribus, quātam membribus utilitatem canore suo adferat. *Sonet vox tua, Domine Jesu, (cum castissimā sponsa loquor) in auribus meis.* Cantic. 6. 2. v. 14.

*Vox enim tua dulcis. Sed & vos nunc adeste Cœlestes, adeste beatarum agmina mentium. Et quid modò filetis? nōne vos ante annos triginta quatuor ad istius Regis vestri cunabula lærū pæna cecinistis? ubi nunc hymnus ille vester, *Gloria in altissimis Deo.* Itane jam oīnīs sopira celo musica conticuit? Dicānme vos etiam microre tangi & luctu? Dum oīlī in Bethlæo præsēpi hic Princeps vester lacrymaret, vos per auras innumeris vocibus cantabatis. Ecce hic idem ipse Rex vester modò Hierosolymis in cenaculo hymnum inchoat post mensam & ubi voces vestrae, quæ præcinentem prosequantur? Quid hoc res esset dicam? quod istud est tam triste celi silentium? Latet, credo, latet infandum, immane, sanguinolentum spectaculum, quod ipse sol aversus exercabitur, quod movens terra damnabit, quod cautes non mutae dereliquerunt. Urget, eheui infometum filium summi Parentis ira, nec nisi fusi filii sanguine vult mitigari. Crastinus dies ah quos cruoris torrentes ceruent illatim & guttatum morti propinabatur virgineus sanguis. Hæc ego perorare desino. Pro me nunc petra loquantur, clament saxa, & clamando rumpant, mugiat terra, calum infretat, expallescant altra, plorant atque lugeant universa. Sed oītūnam in tantâ rerum omnium comploratione solus homo possit non ridere!*

C A P V T II.

Christus moriturus sue mortis exordium ab horto dicit.

D A b horto nobis interitus, ab horto vita & salutis. In paradiso cepimus mori, in oliveto lugerijam morui, in horto demum reviviscere. Ad hortum Christus è cenaculo pridie mortis sua prodiit. In hunc ipsum hortum nobis etiam prodeambulandum, atque Servatoris ad oliveros colles festinantis vestigia sunt legenda. Sequamur ergo rei pro nobis reuni, atrati pro nobis sordidatum, mœsti pro nobis anxium. Diversos Christus hortos habet, cùm sit amans hortorum. Hortus illius est mundus, hortus est Ecclesia, hortus est casta anima. Hortus olivarum ingreditur, ut mundum restauerit, Ecclesiā illulter, animam recuperet.

Sed qualis est hortus iste, in quo pro deliciis angustiæ, pro relaxatione mœror, pro ambulatione formido & pavor, dolor pro voluptate; pro plantulis tormenta, pro floscula catena, pro arboribus fastes, lanœ, facies, pro favoniis suspiria, pro fonticulis sudores,

Ab horto
mors & vi-
ta homini-
bus evenit.

Hortus
Christi di-
versi.

& hi